

Miejsce
na naklejkę
z kodem

(Wpisuje zdający przed
rozpoczęciem pracy)

--	--	--

KOD ZDAJĄCEGO

M.....

EGZAMIN MATURALNY Z WIEDZY O TAŃCU

ARKUSZ I

Arkusz I

MAJ
ROK 2005

POZIOM PODSTAWOWY

Czas pracy 120 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 17 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Arkusz I zawiera 15 zadań. Rozwiązania zadań zamieść w miejscu na to przeznaczonym.
3. Czynności zaplanuj tak, aby możliwe było rozwiązanie zadań w ciągu 120 minut.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem.
5. Nie używaj korektora, natomiast błędne zapisy przekreśl.
6. Do arkusza dołączona jest karta oceny, którą wypełnia egzaminator.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie **80 punktów**

(Wpisuje zdający przed rozpoczęciem pracy)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

Zadanie 1. (3 pkt)

Przeczytaj poniższe fragmenty tekstów różnych przedstawicieli świata tańca (1.1. – 1.3.) i podpisz każdy z nich nazwiskiem autora.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

1.1.

Zacząłem słuchać codziennie „Święta wiosny”, nie tylko „Święto” od rana do wieczora: musiałem chyba zużyć doszczętnie trzy lub cztery płyty!...

Zmuszony do podjęcia pracy z nieznanymi tancerzami, uzmysłowilem sobie, że nie jest to chwila odpowiednia, aby mnożyć role solistów i że lepiej skupić się na grupach. Pierwsza myśl, jaka przyszła mi do głowy, to: ograniczmy się do dwóch grup, z jednej strony mężczyźni, z drugiej kobiety. Mężczyźni otoczą mężczyznę; kobiety kobietę. Opowiem historię pary – kobiety i mężczyzny....

Wywalczyłem sobie prawo doboru solistów. Mężczyznę zatańczy Germinial Casado.... Zadzwoń do Tani Bari, mówiąc, że zamierzam wystawić „Święto” w Brukseli i chciałbym, żeby przyjechała...

Z: Jean-Pierre Pastori, La Danse 2, Gallimard 1997

.....

1.2.

Od sześciu już lat czynię wysiłki, by nadać baletom nową formę, i zrozumiałem, że jest rzeczą możliwą tworzyć poematy taneczne wbrew przesądom, jakie miałem do zwalczania, by dopiąć swego celu [...]Wysiłki moje wspierane były nieustannymi sukcesami, a jednak opuściłem mą ojczyznę z mocnym postanowieniem nierozwijania w niej więcej moich talentów. Mój nowy rodzaj baletów jest tam znany jedynie w postaci słabych twórców tych, którzy znużeni prześladowaniem mojej osoby starają się wreszcie mnie naśladować. Jakkolwiek nieudolne są ich pędzle i farby, mam satysfakcję, dowiadując się, że moja Medea, aczkolwiek zupełnie w ich przedstawieniu zniekształcona, pojawiła się znów z wielkim rozgłosem na dworze francuskim...

W tłumaczeniu Ireny Turskiej

.....

1.3.

Z takimi kompozytorami i dyrektorem tej miary, co Wsiewołodski, większość wystawionych przeze mnie dzieł odniosła ogromny sukces i przyczyniła sławy zespołowi baletu Teatru Maryjskiego w Sankt-Petersburgu.

„Jezioro łabędzie”, wystawione po raz pierwszy w Moskwie, przeszło bez echa. Kiedy tylko usłyszałem o kłapie baletu, udałem się do dyrektora i oświadczyłem, iż wydaje mi się niemożliwe, aby muzyka Czajkowskiego była bezwartościowa. Według mnie, niepowodzenie dzieła spowodowały inscenizacja i choreografia. Poprosiłem o zgodę na wykorzystanie tematu Czajkowskiego i przygotowanie własnej wersji baletu w Petersburgu.

Wsiewołodski przystał na propozycję z entuzjazmem, więc skontaktowaliśmy się z kompozytorem. Naturalnie, „Jezioro łabędzie” odniosło oszałamiający sukces na petersburskiej scenie.

Z: Jean-Pierre Pastori, La Danse 1, Gallimard 1997

.....

Zadanie 2. (3 pkt)

Do podanych w tabeli pojęć (2.1. – 2.3.) dobierz pasujące do nich fragmenty definicji (A. – D.).

Uwaga: jeden fragment definicji jest zbędny.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

Nr zadania	Pojęcie	Odpowiedź
2.1.	Sekwencje ruchowe	
2.2.	Gesty	
2.3.	Pozycje	

A.

Pojedyncze ruchy, zwykle krótkotrwałe, który są reakcją na konkretne sytuacje lub mają znaczenie umowne.

B.

Układy ciała, w których zaznaczają się zmiany w stosunku do naturalnej, prostej postawy stojącej.

C.

Następujące kolejno po sobie struktury ruchowe, które, dzięki ciągłości ruchu, łączą się w całość mającą określone ramy przestrzenne i czasowe.

D.

Ich kształt powstaje wskutek rozmieszczenia położeń części ciała w różnych płaszczyznach, w różnych odległościach, w stosunku do różnych jego osi na zasadach symetrii bądź asymetrii...

Na podstawie Ireny Turskiej, Spotkanie ze sztuką tańca ,PWM Edition, 2000

Zadanie 3. (4 pkt)

Uzupełnij luki (3.1. – 3.4.) w poniższych fragmentach tekstów, wpisując w nie nazwiska artystów sztuki tańca, o których mówi dany tekst.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

Jako pionierka tańca nowoczesnego w kraju zdominowanym przez tradycję purytańską **3.1**.....stara się uwiarygodnić swoją dziedzinę sztuki i próbuje sięgać do jej źródeł. Korzeni tańca poszukuje w kulturach egzotycznych, bądź antyku, choć, bez wykazywania zbytnej troski o wierność autentykowi, interpretuje je na swój sposób. W 1914 r., wspólnie z mężem Tedem Shawnem organizują grupę taneczną, a następnie otwierają szkołę tańca w San Francisco.

Jako dziecko uczyła się baletu, ale szybko zerwała z jego konwencjonalnymi, klasycznymi formami. Po nieudanym debiucie w Stanach Zjednoczonych w 1899 r., przyjechała do Londynu gdzie doceniono jej nowatorskie podejście do tańca. **3.2**.....inspirowała starożytna Grecja i jej sztuka. Tańczyła boso, krytykowała instytucję małżeństwa, głośno i dobitnie proklamowała swoją niezależność, pogardzając konwenansami i przesadami społecznymi. Zrewolucjonizowała taniec, modę,

obyczaje, wpłynęła na zmianę sytuacji społecznej kobiet. Koncepcje estetyczne i pomysły choreograficzne uczyniły ją kapłanką modernizmu, pół wieku wcześniej zanim ten się pojawił.

Niemiecka tancerka, choreograf i pedagog. Po studiach u Rudolfa von Labana 3.3.....występowała w Niemczech, a w Dreźnie otworzyła własną szkołę tańca. Uznano ją jedną z najwybitniejszych przedstawicielek ekspresjonizmu w tańcu. Jej szkoła, która miała filie w całym świecie, została zamknięta przez hitlerowców. Choć we wczesnych choreografiach często wykorzystywała spontaniczne ruchy ciała, w wielu późniejszych swoich pracach operuje powtarzającymi się sekwencjami ruchowymi wykonywanymi przez grupy tancerzy.

Inspiracją dla jej prac były starożytna mitologia ale i historia Ameryki, tematy biblijne, postacie historyczne, prymitywne obrzędy, ale także współczesne problemy społeczne. Taniec zamieniał się w „wewnętrzne doświadczenie emocjonalne”, a tematy choreografii często mocno uwypuklały problematykę psychologiczną.

3.4..... wprowadziła do tańca nowoczesnego wiele innowacji takich jak: ruchome dekoracje, symboliczne rekwizyty, stosowanie słowa mówionego w choreografiach, proste, ciemne, długie suknie lub zwykłe kostiumy ćwiczebne zamiast tradycyjnych kostiumów scenicznych. Była pierwszą, która zintegrowała swój zespół taneczny, zatrudniając w nim także ludzi ras, innych niż biała.

Zadanie 4. (5 pkt)

Do zamieszczonych poniżej fotografii 4.1. – 4.5., dobierz, spośród podanych obok nich nazwisk, nazwisko tancerza, do którego pasują przedstawione na ilustracjach stopy, zaznaczając właściwą literę (A. – C.).

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

4.1.

- A. Sylvie Guillem
- B. Carlotta Grisi
- C. Marie Sallé

4.2.

- A. Natalia Makarowa
- B. Mlle de la Fontaine
- C. Maria Taglioni

4.3.

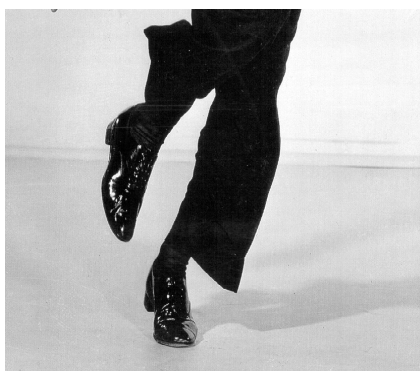
- A. Marie Camargo
- B. Mary Wigman
- C. Carla Fracci

4.4

- A. Jorge Donn
- B. Gaetano Vestris
- C. Bill T. Jones

4.5

- A. Fred Astaire
- B. Jules Perrot
- C. Rudolf Nurejew

Zadanie 5 (2 pkt)

Przeczytaj poniższy fragment tekstu, a następnie odpowiedz na zamieszczone pod nim pytania (5.1. – 5.2.).

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

„ U takiego też ludu mógł się jedynie urodzić taki taniec [...]i tylko oni mogą po kilkunastu godzinach forsownego marszu [...] zamiast spać jak świstaki, tańczyć jak opętani [...] Oto na skrawku łączki [...] porzucali na kupę torby i cuchy, porzucali kapelusze albo je przymocowali pod brodę zawadłami, następnie wbijają wszystkie ciupagi w ziemię i zaczynają dookoła nich taniec. Każdy po kolei staje przed grajkiem, śpiewa parę zwrotek, płaci za muzykę i puszcza się drobnego. W końcu wszyscy są już w kole, i wtedy rozpoczyna się jakieś szaleństwo, taniec opętany, wariacki, w którym na tle pewnego, ogólnego tempa ruchów każdy, odpowiednio do swego temperamentu i zdolności tancerskich, improwizuje rozmaite ruchy i skoki [...] Wszyscy wykrzykują, szamocą się, tupią, śmigają rękami i nogami i zdają się być zębami jednego koła, lecącego w najszybszym obrocie...”

Stanisław Witkiewicz „Na przełęczy” w: „Taniec w literaturze pięknej”, CPARA, Warszawa 1963

5.1. Jaką nazwę nosi taniec opisany we fragmencie tekstu?

.....

5.2. Jeden z wymienionych poniżej kompozytorów (A. - D.), skomponował muzykę baletową, będącą stylizacją folkloru regionu, z jakiego wywodzi się opisany we fragmencie tekstu taniec. Zaznacz jego nazwisko.

A. Karol Szymanowski	C. Juliusz Łuciuk
B. Grażyna Bacewicz	D. Augustyn Bloch

Zadanie 6. (3 pkt)

Zestaw nazwisko choreografa (6.1. – 6.3.) z tytułem jego dzieła tanecznego, wybranego spośród oznaczonych literami (A. – E.). Wpisz właściwą literę do tabeli, obok nazwiska choreografa.

Uwaga: dwa tytuły są zbędne.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

Nr zadania	Treść	Odpowiedź
6.1.	Emil Wesolowski	
6.2.	Janina Jarzynówna-Sobczak	
6.3.	Ewa Wycichowska	

- A. Tryptyk polski
- B. Hommage à Ginastera
- C. Kaprys
- D. Pan Twardowski
- E. Niobe

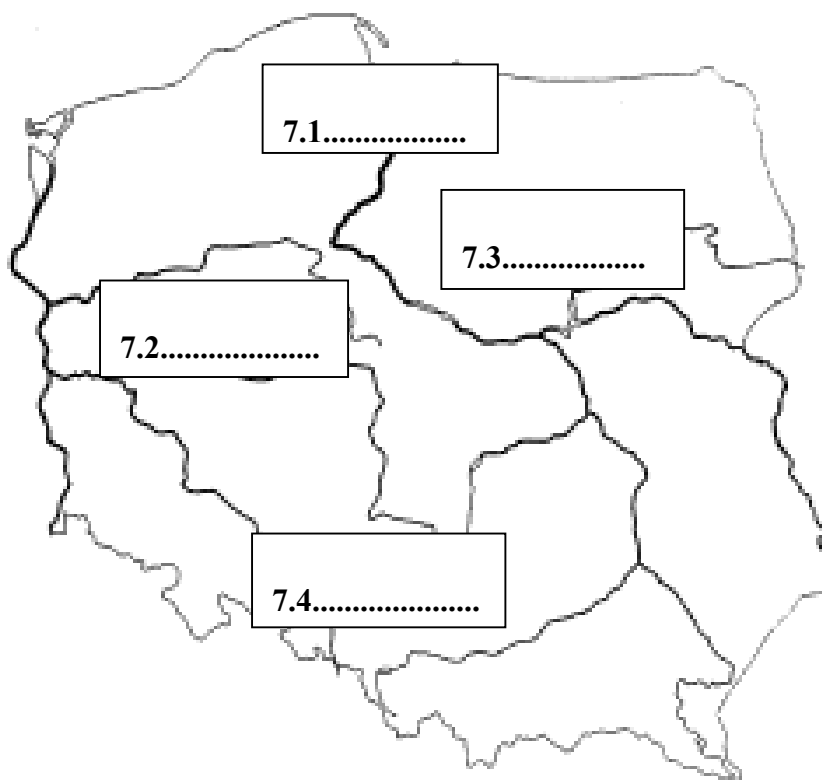
Zadanie 7. (4 pkt)

Wskaż, z jakiego regionu pochodzi każdy z wymienionych poniżej tańców, wpisując oznaczającą go literę (A. – E.) w miejsce zaznaczone na mapce (7.1. – 7.4.).

Uwaga: jedna nazwa tańca jest zbędna.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

- A. Rüs – dwa
- B. Trojak
- C. Wiwat
- D. Polka - hura
- E. Powolniak

Zadanie 8. (4 pkt)

Do podanych poniżej fragmentów opisów (8.1. – 8.4.) dopasuj nazwy form tanecznych występujących w tradycyjnym balecie klasycznym (A. - E.), wpisując literę oznaczającą wybraną formę do tabeli obok numeru opisu.

Uwaga: jedna nazwa jest zbędna.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

8.1. ...w balecie działają głównie swą wymową ilościową. Zespoły tancerzy tworzą tło dla popisów solistycznych i stwarzają warstwę nastrojową. [...] Ruch zbiorowy oznacza i uwypukla moment różnorodności, ciągłej zmiany i ruchu, a jednocześnie prezentacji tożsamości i statyki. Wyrazem tego jest układ kroków tańca tego typu – często monokinetyczny i jednolity wyrazowo.

- 8.2.** Mają na celu popis sprawności i opanowania techniki baletowej, charakterystykę postaci, ekspozycję wartości artystycznych i estetycznych oraz rozwój akcji dramatycznej.[...] komponowane są do określonych całości muzycznych, obejmujących zwykle 64 takty muzyki tematycznie związanej z daną postacią.
- 8.3.** Najczęściej znajduje się w ostatnim akcie. Stanowi wspaniały popis taneczny, techniczny i interpretacyjny. Może być wykonane jako odrębna całość, w oderwaniu od całości dzieła baletowego. [...] stanowi punkt kulminacyjny całego baletu pod względem wirtuozowskim. Formie tego typu często zarzucano dominację warstwy technicznej tańca nad treściową.
- 8.4.** Występują [...] w tych fragmentach, w których przekaz jest nie do oddania widowni jedynie przy pomocy ruchu tanecznego. Pojawia się potrzeba ruchu umownego, który będzie zrozumiały i za którego pomocą będzie można oddać pewne treści.

Na podstawie Magdaleny Malskiej, Filozofia baletu, Fall, Kraków 1998

- A. Grand pas de deux
- B. Wariacje
- C. Ballabile
- D. Sceny pantomimiczne
- E. Pas de trois

Nr zadania	Odpowiedź
8.1.	
8.2.	
8.3.	
8.4.	

Zadanie 9. (6 pkt)

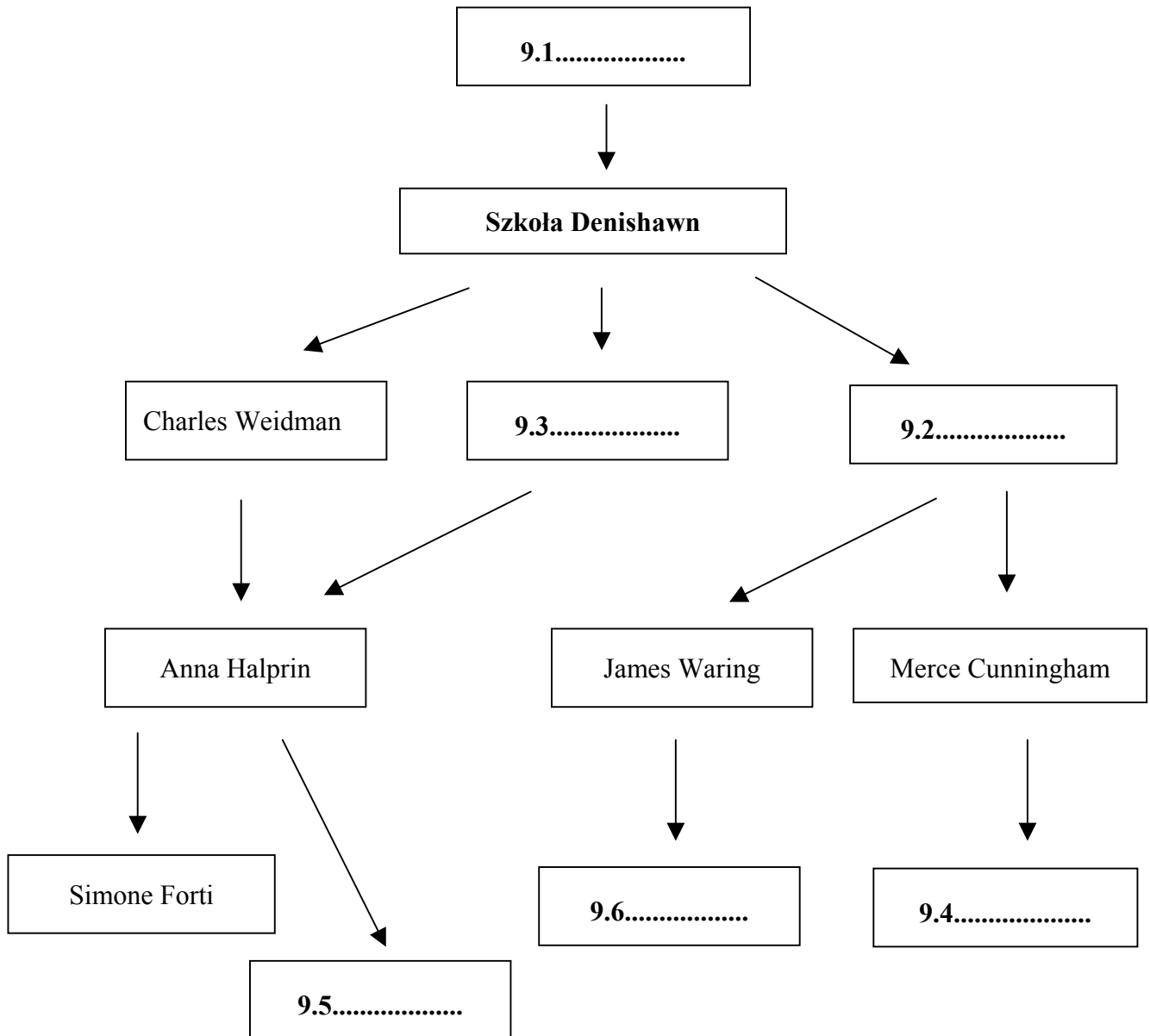
Uzupełnij drzewo genealogiczne tańca kierunku post modern, wpisując w odpowiednie pola (9.1. – 9.6.) litery oznaczające artystów wybranych z poniższej listy (A. – F.).

Uwaga: do każdego z pól możesz dobrać tylko jednego artystę.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

- A. Martha Graham
- B. Yvonne Rainer
- C. Trisha Brown
- D. François Delsarte
- E. Lucinda Childs
- F. Doris Humphrey

Na podstawie Barbary Sier – Janik, *Post modern dance*, CAK – CEA, Warszawa 1996

Zadanie 10. (13 pkt)

Uzupełnij poniższe życiorysy tancerzy i choreografów, wpisując w miejsca oznaczone 10.1. – 10.13. brakujące wyrazy.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

Emil Wesolowski

Tancerz, choreograf, pedagog. Dyrektor Baletu Teatru Wielkiego - Opery Narodowej. Ukończył Państwową Szkołę Baletową w 10.1.....

W 1966 r. zaangażował się do Opery Poznańskiej.

W 1973 r. opuścił operę [...] i został solistą, a w 1976 r. pierwszym solistą

10.2..... Stworzył tam szereg

kreacji w choreografii Conrada Drzewieckiego, był też pierwszym wykonawcą roli Jazona

w balecie „Medea” Teresy Kujawy. Występował z zespołem [...] w wielu krajach Europy,

brał udział w kilku filmach baletowych. Współpracował jako pedagog z poznańską szkołą

baletową [...] rozpoczął też współpracę choreograficzną z teatrami dramatycznymi

i muzycznymi. [...] W połowie 1982 r. przyjął funkcję kierownika baletu w warszawskim

Teatrze Wielkim. Wykonywał tu jeszcze trzy znaczące role charakterystyczne:

10.3..... w "Śpiącej królowie" Gusiewa,

10.4..... w "Córce źle strzeżonej" Ashtona

i 10.5..... w "Balu kadetów" Lichine'a.

Najważniejsze realizacje choreograficzne Emila Wesolowskiego: [...] "Święto wiosny"

(muz. 10.6....., Teatr Wielki w Warszawie, 1993), "Romeo i Julia"

(muz. S.Prokofiew, Teatr Wielki w Warszawie, 1996), wieczór baletowy

10.7.....

(muz. Mieczysław Karłowicz, Karol Szymanowski, Wojciech Kilar, Teatr Wielki

w Warszawie, 1997), Cudowny Mandaryn (muz. Béla Bartók, Teatr Wielki w Warszawie,

1999).

Witold Gruca

Wybitny tancerz i choreograf okresu powojennego.[...] W latach 1941—48 był uczniem prywatnych szkół tańca w Krakowie oraz Studia Dramatycznego przy Teatrze Starym. [...] W latach 1956—61 występował w kraju i za granicą w duecie z **10.8**..... Od 1961 r. był ponownie solistą opery warszawskiej, a następnie Teatru Wielkiego w Warszawie, gdzie w sezonie 1967/68 pełnił także funkcję kierownika baletu. Jego ważniejsze role baletowe: Paw („Paw i dziewczyna”), [...] Dyl Sowizdrzał (rola tytułowa), Franciszek („Coppélia”), Narzeczony („Harnasie”),[...], **10.9**....., **10.10**..... („Romeo i Julia”),[...], Apollo („Apollo i dziewczyna”), [...], **10.11**..... („Don Kichot”)

[...] Tworzył widowiska baletowe, współpracował przy realizacji przedstawień operowych, dramatycznych, operetkowych, estradowych, filmów i programów telewizyjnych.

[...] Twórczość choreograficzna Witolda Grucy spłotła się trwale z repertuarem polskim. Spośród jego pięćdziesięciu blisko znaczących prac, zaledwie kilka wypadła poza listę nazwisk kompozytorów polskich. Jego ważniejsze prace choreograficzne: „Etiudy” (muzyka Karola Szymanowskiego, 1961), „Wars i Sawa” (muzyka Augustyna Blocha, 1961) [...], **10.12**..... (muzyka Ludomira Różyckiego, 1973), „Bardzo śpiąca królowna” (muzyka Augustyna Blocha, 1974)[...], „Stanisław i Anna Oświęcimowie” (muzyka Mieczysława Karłowicza, 1976), [...], Jest laureatem I nagrody na Międzynarodowym Konkursie Tańca w **10.13**..... we Włoszech (1956)...

Zadanie 11. (22 pkt)

11.1. Na podstawie poniższej ilustracji dokonaj analizy (nie więcej niż 0,5 strony) domyślnego ruchu tanecznego. Zwróć uwagę na :

- kompozycję i formę ruchu,
- scenografię.

Za przedstawienie kompozycji i formy ruchu otrzymasz maksymalnie 8 punktów (kompozycja przestrzenna, ciężar, kształt i dynamika ciała w ruchu, ułożenia głowy, ramion, dłoni, korpusu, nóg, relacje między tancerzami) za omówienie elementów scenografii 6 punktów.

Zadanie 12. (5 pkt)

Poniżej podano nazwy zespołów tanecznych (A. – F.) oraz nazwiska choreografów związanych z tymi zespołami (12.1.-12.5.). Zestaw je prawidłowo i wpisz odpowiedzi do tabeli.

Uwaga: jedna nazwa zespołu jest zbędna.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

- A. Ballet du XXe siècle
- B. Nederlands Dans Theater
- C. Wuppertaler Tanztheater
- D. Stuttgarter Ballett
- E. American Ballet Theatre
- F. Hamburg Ballett

Nr zadania	Nazwisko choreografa	Odpowiedź
12.1.	Pina Bausch	
12.2.	John Cranko	
12.3.	Jiří Kylian	
12.4.	Maurice Béjart	
12.5.	Agnes de Mille	

Zadanie 13. (3 pkt)

Spośród podanych poniżej tytułów baletów (13.1. – 13.5.) wybierz i zaznacz w tabeli znakiem X trzy, których libretto oparte jest na dziele literackim.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

Nr zadania	Tytuł baletu	Odpowiedź
13.1.	Sylfidy	
13.2.	Dziadek do orzechów	
13.3.	Pietruszka	
13.4.	Don Kichot	
13.5.	Romeo i Julia	

Zadanie 14. (1 pkt)

Podaj nazwisko wybitnego malarza świata baletu, twórcy dzieła przedstawionego na ilustracji:

.....

Za poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

Zadanie 15. (2 pkt)

15.1. Określ, jaki folklor stał się inspiracją dla baletu, którego dekoracje zaprezentowano na ilustracji?

Folklor.....

15.2. Podaj nazwisko malarza, który zaprojektował te dekoracje.

.....

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

BRUDNOPIS